

Методичні рекомендації
щодо проведення II етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади
з історії у 2023/2024 навчальному році

*В. П. Сідорчук, методист Центру
методичної та аналітичної роботи
КВНЗ «Харківська академія
неперервної освіти»*

Загальні положення. На виконання наказу Міністерства освіти і науки України від 31.10.2023 № 1330 «Про проведення Всеукраїнських учнівських олімпіад і турнірів з навчальних предметів у 2023/2024 навчальному році», керуючись Положенням про Всеукраїнські учнівські олімпіади, турніри, конкурси з навчальних предметів, конкурси-захисти науково-дослідницьких робіт, олімпіади зі спеціальних дисциплін та конкурси фахової майстерності, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 22.09.2011 № 1099, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 17.11.2011 за № 1318/20056 (із змінами), відповідно до листа Департаменту науки і освіти Харківської обласної військової адміністрації від 02.11.2023 № 01-33/5154 в районах Харківської області та міста Харкова II (районний) етап Всеукраїнських учнівських олімпіад може бути проведений у **дистанційному або змішаному форматі** (за рішенням оргкомітету).

Звертаємо Вашу увагу на те, що **умовами проведення II етапу олімпіади є добровільна участь** здобувачів освіти та дотримання законодавства України в частині **забезпечення заходів безпеки**, пов'язаних із запровадженням правового режиму воєнного стану в Україні.

У разі повітряної тривоги, відсутності електроенергії, інтернет-зв'язку в день проведення олімпіади рекомендуємо передбачити гнучкий графік, який дозволить узяти участь в олімпіаді всім учням, включеним у заявку закладу освіти.

Забороняється втручання батьків учасників (або осіб, які їх замінюють) і вчителів, які підготували учнів, у перебіг змагань, участь у перевірці робіт і апеляцій.

Для проведення олімпіади створюються районні оргкомітет і журі.

Олімпіадні завдання в документі Word будуть надіслані **особі, відповідальній** за проведення олімпіади, **о 8 годині ранку в день проведення олімпіади**.

Рекомендуємо **підготувати робоче місце** учасника/учасниці олімпіади, де має бути комп'ютер із вебкамерою та підключенням до мережі Інтернет. По можливості – забезпечити приміщення пристроєм, за допомогою якого можна буде сфотографувати або відсканувати відповіді на завдання.

У зв'язку зі складною ситуацією, пов'язаною з воєнним станом, не в усіх буде можливість організувати відеоспостереження, тому актуалізуємо, що віримо в чесність і порядність учасників. Також нагадуємо про **дотримання академічної доброчесності**.

Олімпіаду рекомендуємо розпочати о 10-00. У разі виникнення форс-мажорних ситуацій оргкомітет приймає рішення про інший час початку та закінчення.

Алгоритм організації та проведення II етапу олімпіади має забезпечити максимальні умови для збереження життя та здоров'я учасників олімпіади.

Пропонуємо дотримуватися такого алгоритму дій учасників олімпіади та членів журі під час повітряної тривоги та/або відключення електроенергії, інтернет-зв'язку:

1. Дії в разі надходження сповіщення про повітряну тривогу в районі під час проведення випробування:

- на час оголошення повітряної тривоги проведення змагання зупиняється;
- секретар журі фіксує час призупинення виконання завдань і робить відмітку в протоколі;
- учасники олімпіади та члени журі переходять в укриття цивільного захисту;
- після відбою повітряної тривоги виконання завдань продовжується;
- секретар оголошує час, який залишається для виконання завдань, і робить відмітку в протоколі.

2. Дії в разі відключення електроенергії, інтернет-зв'язку в районі під час проведення випробування:

- на час відключення електроенергії, інтернет-зв'язку проведення змагання зупиняється;
- секретар журі фіксує час виконання завдань і робить відмітку в протоколі;
- після включення електроенергії, інтернет-зв'язку виконання завдань продовжується;
- секретар оголошує час, який залишається для виконання завдань, і робить відмітку в протоколі.

Всеукраїнська учнівська олімпіада з історії проводиться з метою активізації творчих здібностей учнів/учениць, створення умов для їхнього розвитку та самовдосконалення, популяризація історії як шкільного предмета серед учнівської молоді.

Проведення II етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з **історії** заплановано на **27 листопада 2023 року**.

У районному етапі олімпіади з історії можуть брати участь учні 8 – 11-х класів, які стали переможцями I (шкільного) етапу.

На виконання завдань відводиться не більше **2 астрономічних годин**.

Комплект завдань для кожного класу містить тестові та творчі завдання й охоплює програмовий матеріал з історії України та всесвітньої історії за попередні роки навчання, а також відповідну тематику курсів історії поточного навчального року:

8 клас

Курс	Теми
Історія України	Розділ 1. Землі України у XVI – першій половині XVII ст.
	Розділ 2. Становлення українського козацтва (XVI – перша половина XVII ст.).
Всесвітня історія	Повторення. Вступ. Розділ 1. Великі географічні відкриття та становлення капіталістичних відносин.
	Розділ 2. Високе Відродження. Реформація в Західній Європі.

9 клас

Курс	Теми
Історія України	Вступ. «Довге» дев'ятнадцяте століття в історії України: територія, населення, влада.
	Розділ 1. Українські землі у складі Російської імперії наприкінці XVIII – у першій половині XIX ст.
	Розділ 2. Українські землі у складі Австрійської імперії наприкінці XVIII – у першій половині XIX ст.
Всесвітня історія	Розділ 1. Європа в час Французької революції та наполеонівських війн.
	Розділ 2. Європа та Америка в добу революцій і національного об'єднання (1815–1870 рр.).

10 клас

Курс	Теми
Історія України	Повторення. Вступ. Розділ 1. Україна в роки Першої світової війни.
	Розділ 2. Українська революція, розпад Російської імперії та постання національної держави – Української Народної Республіки.
Всесвітня історія	Розділ 1. Передумови Першої світової війни. Війна та революції.
	Розділ 2. Облаштування повоєнного світу.

11 клас

Курс	Теми
Історія України	Повторення. Вступ. Розділ 1. Україна в повоєнний період.
	Розділ 2. Україна в умовах десталінізації.
Всесвітня історія	Розділ 1. Облаштування повоєнного світу.
	Розділ 2. Держави Північної Америки та Західної Європи: формування постіндустріального суспільства.

Учням усіх класів пропонуються завдання з використанням картосхеми, ілюстративного матеріалу, завдання на знання історичної хронології та історичних понять, знання фактів біографії або аналізу діяльності історичної особи, визначення причин і наслідків зазначених подій, творчі завдання.

Під час виконання завдань олімпіади не допускається використання підручників, довідників, атласів, інших навчальних (електронних) посібників, використання мережі Інтернет, засобів зв'язку.

Кількість балів за кожне завдання подано безпосередньо в текстах завдань.

З метою якісної підготовки учнів до олімпіади звертаємо увагу педагогів на зміст:

- Інструктивно-методичних рекомендацій щодо організації освітнього процесу та викладання навчальних предметів у закладах загальної середньої освіти у 2022/2023 навчальному році. Додаток 9. Освітня галузь «Суспільствознавство». Історія. URL: <http://surl.li/ctwgy>

- Інструктивно-методичних рекомендацій щодо організації освітнього процесу та викладання навчальних предметів у закладах загальної середньої освіти у 2023/2024 навчальному році. Додаток 5. Освітня галузь «Суспільствознавство». Історія. URL: <http://surl.li/mwqxq>

Звіт про проведення II етапу та заявку на участь команди в III етапі Всеукраїнської учнівської олімпіади з історії слід надіслати протягом 10 днів після проведення олімпіади на ел.адресу: pravo.svp7373@gmail.com (Валентина Павлівна Сідорчук).